

præcipi, ut antiquas in sua Diœcesi fervent consuetudines : sed præter hoc, unum maxime notandum adverte, quod in eo duæ diœceses assignentur Romano, scilicet ejus provincia, quæ est Metropolitana, & Suburbicaria loca, quæ sunt Patriarchica. Per hæc intellige universum Occidentem, qui ex hoc ritè Suburbicarius dici potest, ratione Patriarchæ Romani, licet apud Jurisconsultos in alio sensu usurpetur, quod sub urbe, in qua thronus illius est, sit, eique subiectus. Etenim Suburbicarii notio, ut rectè observavit doctissimus Sirmundus, pro rerum ad quas refertur varietate angustior laxiorque sine dubio esse potest. Et sicut Ecclesiæ subiectæ Patriarchæ Constantinopolis Constantinopolitanæ dicebantur, sic Suburbicariæ, quæ ab Episcopo Urbis regebantur. Per provinciam verò, de qua nunc agimus, intelligendus est tantum is Italiæ tractus, cujus Ecclesiæ sive Episcopales, sive alterius generis, Romano Episcopo ut Metropolitano parebant; & quarum Prælati urbis Romanorum Episcopi vocantur apud ^a Eusebium; & apud ^b Theodoretum, Episcopi Romæ. Ea autem quàm longè diffusa fuerit usque ad tempora Gregorii Papæ jam probandum est, quòdque sex primis sæculis complexa sit Tusciam cum Umbria, Campaniam, Picenum Annonarium & Suburbicarium, Valeriam, Samnium, Apuliam cum Calabria, Brutiam cum Lucania, & Corsicam. Hæc mea sententia est, quam haud communem esse non diffiteor, veram tamen multis rationibus adductus conjicio, & sic omnium oculis subjicio.

Primum desumam argumentum è Notitia Ecclesiæ Romanæ, quam ex antiquo Vaticano codice dedit nunquam satis laudatus Cardinalis Baronius ad annum 1057, & cui penè similem reperi in Bibliotheca Thuana, cum ex ea certum sit Episcopos utriusque Latii, Tusciæ, utriusque Piceni, Umbriæ, Valeriæ & Samnii inter ejus limites adhuc fuisse tempore illo quo facta est. In hac patet inter Romanos suffraganeos, Florentiæ & Fani fortunæ Antistites numerari, quorum ille est Tusciæ Annonariæ, hic Piceni Annonarii: item Episcopos Lunensem & Ariminensem, quorum uterque ducentis ferè millibus Roma distat: nec non & alios in Campania Latina, alios in Marfis & in Umbria, alios in Tuscia & Piceno. Id autem cum sola lectione dignoscatur, eam hic referre conveniens est.

Sunt in Ecclesia Romana quinque Ecclesiæ Patriarchales. Prima est Ecclesia Lateranensis, quæ & Constantiniana, & Basilica Salvatoris diverso nomine nuncupatur. Hæc habet septem Cardinales Episcopos, hosque dictos Episcopos collaterales, itemque & Hebdomadarios, eo quod singulis hebdomadibus per vices expleant munus Pontificis. Episcopi Cardinales erant hi: Episcopus Ostiensis, Episcopus Portuensis, Episcopus sanctæ Rufinæ sive Silvæ Candidæ, Episcopus Albanensis, Episcopus Sabiniensis, Episcopus Tusculanus, Episcopus Prænестinus.

Alia Patriarchalis est sanctæ Mariæ, major dicta, quæ habet septem Cardinales Presbyteros, scilicet Cardinalem SS. Apostolorum Philippi & Jacobi, S. Cyriaci in thermis, S. Eusebii, S. Pudentianæ, S. Vitalis, SS. Petri & Marcellini, & S. Clementis.

† Alia Patriarchalis Ecclesia S. Petri, in qua item septem sunt Presbyteri Cardinales, scilicet sanctæ Mariæ trans Tyberim, sancti Chrysogoni, sanctæ Cecilie, sanctæ Anastasiæ, sancti Laurentii in Damaso, sancti Marci, sanctorum Martini & Silvestri.

Alia Ecclesia Patriarchalis est Basilica sancti Pauli, in qua sunt Cardinales Sanctæ Sabina, sanctæ Priscæ, sanctæ Balbinæ, sanctorum Nerei & Achillei, sancti Sixti, sancti Marcelli, sanctæ Susannæ.

Quinta Patriarchalis erat sanctus Laurentius extra muros, in qua sunt hi Cardinales, sanctæ Praxedis, sancti Petri ad Vincula, sancti Laurentii in Lucina, sanctorum

Joan.

NOTÆ.

† *Alia Patriarchalis Ecclesia S. Petri &c.* Hosce Cardinales à Stephano IV. institutos fuisse docet nos Auctor incertus de Vitis Pontificum, qui malè Luitprandus vocatur, circa ann. Christi 770. LUCAS HOLSTENIUS.

^a Euseb. lib. 7.
c. 24. Οἱ κατὰ
τὴν Ἰταλίαν καὶ
τὴν Ῥωμαίων πό-
λιν ἐπίσκοποι.
^b Theod. lib. 2.
c. 8. Ἡ ἀγία σύν-
οδος συναχθεῖσα
ἀπὸ τῆς Ῥώμης καὶ
Σπανίας.

VIII. NOTITIA AN- TIQUA PRO- VINCIE RO- MANÆ.